

ਬੈਲਗਾਮ

ਦ.ਕਤ

ਗਾਠੀਪੁ ਜਿੰਮ ਗਠੁਆ

Text

ਬੇਲਗਾਮ ਵਕਤ

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

ਬੇਬੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਸੌ ਜਾਂਦਾ , ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ , ਰੱਬ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਐ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾਂ ਭਲਾਂ ਆਤਮਾ ਰੱਬ ਕੋਲ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਹੋਊ, ਰੱਬ ਐਨਾ ਵਿਹਲਾ ਥੋੜੀ ਐ, ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਫਿਰੇ, ਨਾਲੇ ਓਹਨੇ ਵੀ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਊ।

ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ। ਓਦੋਂ ਤਾਂ ਔਰਤ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਕਰਦੀ ਹੀ , ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਵੀ ਖੇਤ ਹੋਇਆ ਸੀ , ਜਦੋਂ ਸਰੋਂ ਵੱਡਣ ਗਏ ਸੀ। ਦਾਦੀ ਅੈਵੋਂ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ ਕਿ ਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਉਹ ਗੋਰਾ ਤੇ ਜੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਉਹ ਕਾਲਾ ਹੁੰਦਾ , ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਰੰਗ ਸਾਂਵਲਾ ਜਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨਿਵੇਕਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸੀ , ਪਰ

ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਸੀ , ਵੇਂ ਭਾਈ ਜਾ ਕੇ ਲਾਲੇ ਤੋਂ ਪਤਾਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆ... ਮੁੰਡਾ ਹੋਇਆ ਏ... ।ਇਹ ਨੀ ਸਮਝ ਲੱਗੀ ,ਕਿ ਓਹਨਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ,ਓਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲਿਆ, ਕੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਸੀ ,ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਕੀ ਪਤਾ ਕੁੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।ਇਹ ਗੱਲ ਨੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਮਝ ਲੱਗੀ ਮੈਨੂੰ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀ ਚ ਫਰਕ ਕੀ ਆ।

ਧੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਲੋਕੇ
ਮਾਪੇ ਮੁੱਲ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭਰਦੇ ਨੇ,
ਘੱਤ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬੇਗਾਨੇ
ਪਲ ਪਲ ਫਿਰ ਓਹ ਮਰਦੇ ਨੇ,
ਧੀਆਂ ਵਰਗਾ ਨਾ ਸਹਾਰਾ ਕੋਈ
ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ,
ਤਰਦੇ ਦੇਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰ ਧੀਆਂ ਨੇ
ਭਾਵੇਂ ਵਜੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਕੀਰ ਹੋਵੇ.....

ਮੇਰਾ ਬਾਪੂ ਫੌਜੀ ਸੀ , ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਬਾਪੂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਜਾ ਸੁਭਾਅ ਸੀ।ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਕੂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਹੜੀ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਸੀ।ਦਾਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ...ਪਹਿਲਾ ਤੋਂ।ਓਦੋਂ ਥੋੜਾ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੌਜੀ ਘਰ ਆਉਂਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੰਦੂਕ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।ਬਾਪੂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਿਸ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਰਾ ਘਰ ਸੁੰਨਾ ਸੁੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ।ਬੇਬੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ

ਆਈਆਂ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਤ ਭੇਜਿਆ, ਉਹ ਖਤ ਬਾਪੂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਖਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉੱਡਦੀ ਜੀ ਖਬਰ ਆਈ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਧਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਿੱਖ ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਪੂ ਉਸ ਟੁਕੜੀ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਆਦਤ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੂਸਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀ ਮਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਸਿੱਖ ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਲੜਾਈ ਲਈ। ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਧੀਏ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਫੌਜ ਏ ਅੰਦਰ ਤੇ ਨੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ:

ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ ....

ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਉਂ॥

ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੌਜੀ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਹਲਕੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵਾਲਾ ਬਕਸਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਟੁਕੜੀ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ, ਘਰ ਚ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਫੈਲ ਗਈ। ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਫੌਜੀ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸਾਬੁ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਕਿੱਥੇ ਅੱਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਦਿਨ ਤੱਕ ਘਰ ਚ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਛਾਈ ਰਹੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਚੋ ਇੱਕ ਖਤ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਹਰ ਕਰਜ਼ ਭਾਰੀ ਪੈ ਜਾਂਦਾ
 ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇਸ ਚਿਤਰੰਗੀ ਵਰਦੀ ਤੇ,
 ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਫ਼ਨ ਪਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ
 ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਮਖੌਲਾਂ ਕਰਦੀ ਤੇ,
 ਸਿਰ ਤੇ ਪੱਗਾਂ ਤਾਜ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ
 ਕਿਵੇਂ ਲਾਹ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਈਏ,
 ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੀ
 ਕਲੋਲਾਂ ਕਰਕੇ ਹੱਸ ਦੇਈਏ.....

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਮੈਂ ਓਦੋਂ ਚਾਰ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ,ਮੈਂ ਵਿਹੜੇ ਚ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ
 ਦਾਦੀ ਵੀ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਇਆ ਆਇਆ ਸਾਰੇ ਸਾਹ ਤੇ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ
 ਮਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਜਮੀਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।ਮੈਨੂੰ ਤੇ
 ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਤਾ ਨੀ ਲੱਗਿਆ। ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਐਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ
 ਨੀ ਲਗਦਾ ,ਇਹ ਤੇ ਸੁਰਖਾਬ ਪੰਛੀ ਤੋਂ ਵੀ ਟੱਪੇ ਪਏ ਅਾ ।ਚੰਦ ਛਿੱਲੜਾਂ ਲਈ
 ਆਪਣੇ ਭਰੱਪੇ (ਭਾਈ - ਭਾਈ) ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਅਾ।ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੁਰਖਾਬ
 ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ, ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਨੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉਹ ਸਮਝ ਅਾ
 ਜਾਣਗੀਆਂ ...ਜਦੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕੀ ਸੁਵਖਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
 ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਬੜਾ ਅਨੰਦ ਆਉਂਦਾ।ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ ਭਲਾਂ
 ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂ ਅਾਉ।ਬਾਕੀ ਮੇਰੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਚ
 ਤੇ ਕੋਈ ਅਨੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸੁਖਵਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਪਾਠੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਚ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣਿਆ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗਿਆ। ਪਰ ਮੈਂ ਓਹੀ ਸੋਚਦਾ
ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਦਾਦੀ ਨੇ
ਦੱਸਿਆ, ਜੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਅੱਠ ਓਹੀ ਹੁੰਦਾ
ਭਾਈ ਸਾਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਅਨੰਦ।

ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਅੱਠ ਦਾਦੀ ਪਿੰਨੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਖੋਏ ਦੀਆਂ ਇੱਕ
ਸਰਕੜੇ ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਬੋਹਟੀ ਚੋਂ। ਉਹ ਆਪ ਤੇ ਚਰਖਾ ਕੱਤਦੀ ਰਹਿੰਦੀ
, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਠਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਦਾਦੀ ਆਪ ਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸੀ, ਪਰ
ਉਸਦੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖਲੋ ਗਿਆ।

ਦਾਦੀ ਚਰਖੇ ਤੇ ਪੂਣੀਆਂ ਕੱਤਦੀ
ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਐ
ਓਹ ਕਿੱਕਰ ਦੀ ਸੁੱਕੀ ਲੱਕੜ ਦਾ
ਵੇਲਾਂ ਵਾਲਾ ਟੇਰਨ
ਬਸ ਦਾਦੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ
ਪੂਣੀਆਂ, ਸੂਤ, ਗਲੋਟੇ, ਅੰਞੈਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ
ਦਾਦੀ ਦੀ ਇਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਐ
ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨੀ ਸੀ
ਕਿ ਔਰਤ ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ,

ਫਕੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕਰਦੀ ਆ
ਨਾ ਰੋਟੀ ਨਾ ਧੁੱਪ ਨਾ ਛਾਂ
ਬਸ ਕੰਮ ਲਈ ਮੁਹੱਬਤ

ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਮਿਟ ਗਈਆਂ
ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ,
ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਸਿਰਜਨੀ ਆ
ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਥੋੜੀ
ਕਿਸਮਤ ਬਦਲਦੀਆਂ ਨੇ..

ਮੈਂ ਸੁਰਖਾਬ ਪੰਛੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ,ਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁਰਖਾਬ ਦੇ ਵਰਗੀ ਹੋਈ ਪਈ ਐ ,ਹਰ ਸੈਕਿੰਡ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਬਦਲਦੀ ਆ।ਮੈਂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਦਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ, ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗਾ।

ਗਰਮੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ, ਐਂਤਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਮੈਂ ਖੇਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਖੇਡਣ ਜਾ ਬਹੁਤ ਸਵਾਦ ਸੀ।ਮੈਂ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ।ਇੱਕ ਚਿੜੀ ਨਲਕੇ ਦੀ ਨਾਲੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਡਿੱਗਦਾ ਤੁਪਕਾ ਤੁਪਕਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਰਹੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਅੈਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਪਾਣੀ ਬਚਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬੈਠੀ ਬੈਠੀ ਉਹ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਮੈਂ ਭੱਜ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਚ ਭਰ ਕੇ ਪਾਣੀ

ਪਿਲਾਇਆ।

ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਪਿੰਜਰੇ ਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਦੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਸੂਮ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੁਝ ਨੀ ਕਿਹਾ ।

ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਿੜੀ ਚਹਿਕ ਰਹੀ ਸੀ ,ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਦਾਦੀ ਇਹ ਐਨੀ ਸੁਖਵਤੇ ਕੀ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਛੀ ਸੁਖਵਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ

" ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ..... " ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ "

ਬੋਲਦੇ ਨੇ।ਮੈਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਕੁ ਤੱਕ ਸੁਖਵਤੇ ਚਿੜੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰੀ ਸੀ ਉਸ ਚਿੜੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼।ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦਾਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਦੇ ਜੋ ਖੁਦ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਅੰਬਰਾਂ ਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੈਦ ਨੀ ਕਰਦੇ।ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਰਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ,ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਓਥੋਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਅੱਲਗ ਸੀ ,ਵੱਖਰੇ ਲੋਕ ਵੱਖਰਾ ਸੁਭਾਅ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਾ ਰਿਹਾ। ਦਿਲ ਤੇ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਿੰਡ ਵਾਪਿਸ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂ, ਪਰ ਉਹ ਪੱਥਰ ਦੀਆ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀਆਂ ਚ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਹੁਤ

ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਆ ਗਿਆ। ਚਾਰ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਆਈ। ਮੇਰਾ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸੇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਲਾਗੇ ਸਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਟਿਕਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਤੇ, ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ ਬੈਗ ਚ ਪਾਲਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਫਲਾਈਟ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਫਲੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੈਂ ਰੇਲ ਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤੇ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣ ਦਾ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਮੈਂ ਬੈਂਗਲੋਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਖੜਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੱਥ ਚ ਬੋਰਡ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਇਸ਼ਕ ਨੂਰ ਸਿੰਘ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਰੰਗ ਮਿਲਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਚ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਸੀ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕੀੜੀ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਜਾਤ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਧੁਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਸੀ ਇਸ ਨੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕਦੇ ਦੇਖਣਾ ਕੀੜੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਜਿਆਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਾਣਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਐ। ਕੀੜੀਆਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਚ ਆਵੇਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਖਿਆਲ ਤੁਰਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਫਕੀਰੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ' ਨੂਰ ' ਸ਼ਬਦ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਐਨਾ ਸਾਫ ਸੀ ਜੋ ਨੂਰ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ

ਤੇ ਨੂਰ ਜਰੂਰ ਅਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਅੈਵੇਂ ਖੜੀਆਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਵਿਹਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਅਸੀਂ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਫਿਸ ਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਇਸ਼ਕ ਨੂਰ ਅੈਵੇਂ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਬੋਸ ਹੋਵਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬੋਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋਵੋਗੇ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮ ਕਰੋ ਸਵੇਰੇ ਮਿਲਾਂਗੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਜੀ ਗਰਾਊਂਡ ਚ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਤੇ ਕਰ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਮਰਾ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਦਸ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੂਹੇ ਦੀ ਚਾਬੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਥੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਜਾਣਦਾ ਐ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਇਕ ਅਲਮਾਰੀ ਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨੀ ਸਮਝ ਅਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬੋਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਪੜਦਾਂ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਅੈਵੇਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਦਫ਼ਤਰ ਚ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੇ ਸਵਾਗਤ, ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕ, ਕਮਰੇ ਦੀ ਅਲਮਾਰੀ ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਦਾ ਸੀਸ਼ਾ ਇਹ ਸਭ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ

ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਖਾਸ ਦਿਲ ਇਹ ਸਭ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਦਾਦੀ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਦਾਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਏਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਐਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਹੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਘਰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮਾਂ, ਦਾਦਾ, ਦਾਦੀ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਕੇ ਐਥੇ ਮੇਰੀ ਹੀ ਸੋਚ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਘਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸੌ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਇਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਸਤਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਭਲਾਂ ਇੱਕੋ ਸੋਚ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਆ।

ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਚ ਇਕੱਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਮਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ ਨਾ ਦਾਦੀ ਦੇ ਚਰਖੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਨਾ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਭਾਈ ਸਾਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਸ ਇਕ ਮਿੰਨੀ ਮਿੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਸੇ ਪੰਛੀ ਦੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਪੰਛੀ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਸੈਕੰਡ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਇਹ ਪੰਛੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣਾ ਸੀ ਮੈਂ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਨਹਾ ਕੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਚਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਇੰਡਕਸ਼ਨ (ਬਿਜਲੀ ਵਾਲਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ) ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਪ ਬਾਲਕੋਨੀ ਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੰਨਤ ਵਰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਾਗੇ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਚੋਂ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਚ ਕੋਈ ਗਾਉਂਦਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ

ਸੀ ਤੇ ਹਰ ਘਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਹਲੀ ਉੱਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਲੇਪ , ਘਿਓ ਦੀ ਜੋਤ ਤੇ ਕਲੀ ਨਾਲ ਜੋ ਬੂਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਚੋਂ ਸੱਚ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਸਮਾਂ ਤੇ ਵੇਲਾਂ ਦਾ ਉਘਟਣਾ
ਉਲਕਾਪਾਤ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਖਾਕ ਨੇ
ਤੈਨੂੰ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸ਼ਇਦ ਬੰਦਿਆ
ਇਹ ਦੇਹਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਲਈ ਰਾਖ ਨੇ,
ਮੈਂ ਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਜੰਨਤ ਵਰਗਾ
ਇੱਕ ਖਵਾਬ ਰਚਾਇਆ ਸੀ
ਉਹਨਾਂ ਖਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਐਥੇ ਆ
ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਸੀ.....

ਮੈਂ ਰਸਤੇ ਚੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ, ਉਸਨੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਧੋਤੀ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਤੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਤਿਲਕ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਮੀਜ਼ ਪਾਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਰਾਂ ਚ ਜੁੱਤੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕੇ ਅੱਜ ਕੁਝ ਖਾਸ ਦਿਨ ਆਉਂਦਾ ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ , ਨਹੀਂ ਐਥੇ ਤਾਂ ਅੰਞੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਏ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਐਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਓਹ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਤਿਲਕ ਲਗਾ ਗਿਆ।

ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ ਮੈਂ ਮੰਦਿਰ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ

ਸੁਣਨ ਲਈ ਮੰਦਿਰ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ
ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਕੁੰਡੀ ਲਗਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲੱਗਾ
ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰ
ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਇਸ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕੀ
ਹੁੰਦਾ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂਘਰ ਤਾਂ ਇਸੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ
ਅੱਲਗ ਥੋੜੀ ਅੱ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਲਗ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ
ਸੁਣ ਕੇ ਇਕ ਕੁੜੀ ਬਾਹਰ ਆਈ, ਉਸਨੇ ਅੱ ਕੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ
ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈ। ਮੰਦਿਰ ਚੋਂ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਓਹੀ ਕੁੜੀ ਸੀ ਜੋ ਗਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੰਦਿਰ ਦੀ
ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਸੋਲਾਂ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝ ਬਹੁਤ
ਸੀ।

ਕਦੇ ਬਾਗ਼ੀ ਕੋਇਲਾਂ ਕੂਕਣ
ਕਦੇ ਮੋਰ ਨੇ ਪਾਉਂਦੇ ਬਾਤਾਂ
ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਤਿੱਤਰ ਗਾਉਂਦੇ
ਜੁਗਨੂੰ ਜਗ ਜਗ ਕੱਟਣ ਰਾਤਾਂ,
ਸਵੇਰ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਚਹਿਕਣ ਚਿੜੀਆਂ
ਅੱਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ
ਇਸ ਪਿਆਰੀ ਕੁਦਰਤ ਤੇ
ਕਣੀਆਂ ਮੋਤੀ ਬਣਕੇ ਵਰਦੀਆਂ ਨੇ,
ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਦਰ ਰੱਬਾ ਇਸ ਜਹਾਨ ਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਬਣਾਇਆ ਏ
ਲੱਗਦਾ ਏਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਲਈ
ਤੂੰ ਅਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਏ.....

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਠੀਕ ਹੈ ,ਮੈਂ ਚਲਦੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਿਆ।ਮੈਂ ਫੋਨ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬੋਸ ਦੇ ਕਈ ਫੋਨ ਤੇ ਮੈਸੇਜ ਆਏ ਪਏ ਸੀ।ਮੈਨੂੰ ਕਰੀਬ ਨੌਂ ਕੁ ਵਜੇ ਡਰਾਈਵਰ ਲੈਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ,ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕੁੜੀ ਵੀ ਆਟੋ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।ਮੈਂ ਆਫਿਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਬੋਸ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਬੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਸਵੇਰੇ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ? ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸਰ ਮੈਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ।ਬੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏ, ਤੂੰ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਿਆ ਵੀ ਜਲਦੀ ਸੀ, ਤੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਹਲਾ ਹੋ, ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਡੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ।

ਭਾਗ ਦੂਸਰਾ

ਜਦ ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹੀ ਕੁੜੀ ਸੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਿਰ 'ਚ ਮਿਲੀ ਸੀ।ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸਨੇ ਬੋਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ।ਬੋਸ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਕਹੇ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਬੋਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ

ਸਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲਿਆ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਬੈਸ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਲੱਗ ਗਏ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਰੀਬ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਸਤੀ ਕੀਤੀ।

ਪਾਰਟੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਬੈਗ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਇਸ਼ਕ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿਓਗੇ? ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਲੇਟ ਹੋ ਗਈ ਹਾਂ। ਉਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹੀ ਕੁੜੀ ਸੀ ਜੋ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚ ਬੈਠ ਗਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਘਰ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਹੈ ਉਹ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਇਸ਼ਕਨੂਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੋਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਉਹ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ ਸਾਹਮਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਤੋਂ ਕਮਰੇ ਦੀ ਚਾਬੀ ਲਈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਮਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਪੰਛੀ ਤੇ ਗਈ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਦਾਣਾ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਕੇ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਨਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਟੁਟੀ

ਵੱਜੀ ਤੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਨਹਾਇਆ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਹਿਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨੈਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਘਰਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਅਗਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਲਗਭਗ ਸਾਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਘਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨੀ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੁਣਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਰਾ ਯਾਦ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛਲਾ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਗਲੌਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ।

ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਅਲਾਰਮ ਵੱਜਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉੱਠ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਛੀ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦਾਣਾ ਵੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਚਾਹ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਵਾਪਿਸ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਪਾਠ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਉਹ ਮਧੁਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਮੰਦਿਰ

ਚਲਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕੇ ਅਗਰ ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਗਰਾਊਂਡ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੇਸ ਗੁੱਸੇ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨੀ ਅੱਜ ਫਿਰ ਸ਼ਰਨ ਬਚਾ ਲਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਮੰਦਿਰ ਗਿਆ ਤੇ ਚੱਪਲਾਂ ਬਾਹਰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਬੁੱਢਾ ਬਾਹਰ ਖੜਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਇਸ਼ਕ ਰੁਕ ਚਲਦੇ ਆਂ ਮੈਂ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੱਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰਿਆ।

ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਬੇਬੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਹਾਰਨ ਬਜਾਇਆ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਚਾਬੀ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਵਾਪਿਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰ ਖੜੀ ਸੀ ਤੇ ਆਟੋ ਦਾ ਇਤੰਜਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ " ਸ਼ਰਨ ਆ ਜਾਓ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਤੁਸੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆ ਜਾਓ " । ਉਹ ਆ ਗਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕੱਠੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮੰਦਿਰ ਜਾਣਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਰੀਬ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਮੇਰੀ ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਤੇ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵੀ ਵਧੀਆ ਬੋਲ ਚਾਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸਕੂਲ ਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਪਾ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ

ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸੀ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਮੰਦਿਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੂਜਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਸ਼ਰਨ ਕੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾਇਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਮੰਮੀ ਆਏ ਮੈਂ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਅੰਟੀ ਸ਼ਰਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਹ ਅੱਜ ਮੰਦਿਰ ਨਹੀਂ ਆਈ? ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ? ਅੰਟੀ ਨੇ ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਸ਼ਰਨ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹੋ ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਝੱਟੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇੰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਪਾ ਜੰਮੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਗਏ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਨਿੱਕੇ ਜੇ ਪੱਥਰ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗਿਟਾਰ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਧੁਨ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਉਸ ਕੋਲ ਗਈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਜ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗੀ। ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀ ਕੌਣ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀ ਵੀ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਰੱਖ ਲਵੋ ਤਾਂ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹਰਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਨਾਮ

ਰੈ ਮੈਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲਈ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਚ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਰੁਕ ਕੇ ਘਰ ਆ ਗਏ ਸੀ। ਵਾਪਿਸ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਕੱਦ ਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਛੋਟੀ ਸੀ
ਉਹਦੀ ਚੁੱਪ ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਵੱਡੀ ਸੀ,
ਸੰਗਦੀ ਸੰਗਦੀ ਵੇਹੰਦੀ ਰਹੀ
ਮੈਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਵਰਗੀ ਲੱਗੀ ਸੀ,
ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਛਾਪ ਦਿਆਂ
ਉਹਨੂੰ ਮੁੱਹਬਤ ਦਿਆਂ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ,
ਸਫ਼ਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਉਹਦੇ ਨੀਲੇ ਨੈਣ ਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਤੇ,
ਬੀਤੇ ਪਲ ਵਾਂਗੂੰ ਯਾਦ ਰਹਿ ਜਾਈ
ਉਹ ਚੰਦਰੀ ਮਰਜਾਈ ਜਿਹੀ,
ਖੋਰੇ ਕਿਤੇ ਫੇਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ
ਕਿਤੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ਨਿਮਾਈ ਜਿਹੀ.....

ਚਾਰ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਘਰ ਬੈਠੀ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਸ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਟੀਵੀ ਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਸਹਿਜ ਦੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ।

ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਚ ਜਾ ਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਗਈ। ਪੰਜ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਾਰ ਕੁ ਦਿਨ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦਾ ਹਾਸਾ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰੋਣ ਲੱਗ ਗਈ।

ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਚ ਮੈਂ ਕੱਲੀ ਨੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ ਕੁਝ ਇਬਾਰਤਾਂ (ਲਿਖਤਾਂ) ਲਿਖੀਆਂ ਸੀ:

ਆਇਆ ਪਰਦੇਸੀਆ ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਖਾਕੇ ਵੇ
ਮਾਹਤਾਬ(ਚੰਨ)ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਏ
ਮੈਨੂੰ ਚਾਨਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇ,
ਦੱਸ ਕਿਵੇਂ ਛੱਡਾਂ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਲੋਰ ਜਿਹਾ
ਮਨ ਹਰ ਸਾਹੇ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਲੈਂਦਾ ਵੇ
ਕੱਢੀਆਂ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਜੋ
ਪਾ ਕੇ ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਮੈਂ
ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਲੈਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਵੇ,
ਦੱਸ ਕੀ ਕਰਾਂ ਉਹ
ਸ਼ਾਦ (ਖੁਸ਼ੀ)ਦੀ ਬੈਛਾਰ ਦਾ ਮੈਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਸਿਆਂ ਚ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵੇ
ਛੇੜੀਆਂ ਸੀ ਤਾਰਾਂ ਤੂੰ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਰਾਗ ਦੀਆਂ
ਕਦੇ ਵੱਜਦੀਆਂ ਸੁਣਨ ਤਾਂ ਦਿਲ ਕੱਲਾ ਬੈਠ ਰੋਵੇ ਵੇ.....

ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਏ ਜੇ ਕਿਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ

ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋਵੋ ਆਪਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਆ ਗਈ ਮੈਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਡਰਾਈਵਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ।

ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਬੋਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਸਹਿਜ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਬੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੱਲ੍ਹ ਤੁਸੀਂ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਦੇਸਤ ਦੇ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਦਫ਼ਤਰ ਗਏ। ਅੱਜ ਸਹਿਜ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਬੋਸ ਨੇ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ਼ਕ ਨਾਲ ਜਾਓ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਹਿ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆ ਗਈ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵਰ ਤੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਚਾਬੀ ਮੰਗੀ।

ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਚਾਬੀ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਕਾਰ ਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਗਿਆ ਉੱਥੋਂ ਕੁਝ ਤੋਹਫ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਪਤੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਤੇ ਮੈਂ ਕਾਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹੋਟਲ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਰੋਕ ਲਈ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਬਸ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋ ਉਹ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹੋਟਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਨਾਲ

ਨਾਲ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਤੇ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਬੋਸ ਵੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕੇ ਇਹ ਸਭ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਬੋਸ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਨ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਏਵੇਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਗਲੇ ਨਾਲ ਲਗਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਆਵੇਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਜ ਹੁਣ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਮਨਾਈ। ਪਾਰਟੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਗਏ। ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਥੋੜਾ ਟਾਈਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਜ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨੀ ਦੇਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਜਿੰਨਾ ਦਿਨਾਂ ਚ ਸਹਿਜ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਮਝ ਨੀ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੰਦਰ ਗਏ ਤਾਂ ਅੰਦਰੇ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। 'ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ ਇਸ਼ਕਨੂਰ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਵੀ ਜਨਮਦਿਨ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ।

ਇਹ ਰਾਸਤਾ ਬੜਾ ਹੀ ਲੰਬਾ ਏ

ਧਰਤ ਤੋਂ ਤੇਗ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ

ਸੋਚਦਾਂ ਫਿਰ ਗੋਦੜਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ
 ਕਾਸ਼ ਬੇਬੇ ਮੇਰੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਦਾ
 ਉਹਦੇ ਹੱਥੀ ਘੁੰਮਦੀ ਮਾਲਾ ਦਾ
 ਦੇਖ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਨਸੀਬ ਹੋਊ
 ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾਂ ਏ
 ਜੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਊ

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਮੈਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਸਰ ਤੁਸੀਂ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ
 ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ? ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ
 ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਫੇਰ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ

ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਘਰ ਆਏ, ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਸ਼ਰਨ
 ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੀ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਸਹਿਜ ਹੀ ਨਜ਼ਰ
 ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਹ ਘਰ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਰੋਕ
 ਕੇ ਕਿਹਾ ਸ਼ਰਨ ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਲਦੀ ਉੱਠ ਜਾਵੀਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਾਂ ਨੇ
 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ
 ਵੀਹ ਕਿ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ
 ਚਲੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਵੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ
 ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸੁਰਖਾਬ ਰੱਖਿਆ
 ਸੀ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਬੈਠ

ਗਿਆ। ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖੀ:

ਅੱਖਾਂ ਦੇਖ ਨੀਲਿਆਂ ਅੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਹੁਣ ਚਿਹਰਾ ਤੇਰਾ ਦਿਖਦਾ ਏ
ਮੌਸਮ ਵੀ ਹਵਾ ਦਿਆਂ ਵਰਕਿਆਂ ਤੇ
ਨਾਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਸ ਲਿਖਦਾ ਏ
ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ
ਅੱਖਾਂ ਖੋਲਿਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦਿਖਦਾ ਏ
ਅੱਖਾਂ ਦੇਖ ਫੱਟ ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਵਾਲੇ
ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਰਿਸਦਾ ਏ...

ਰਾਤ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਲੇਟ ਵਿਹਲੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਲਾਰਮ ਲਗਾਉਣਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਤੇ ਅੰਞੇਵੇਂ ਹੀ ਸੌ ਗਿਆ। ਸਵੇਰੇ ਜਦ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉੱਥੋਂ ਮੇਰੇ ਫੋਨ ਤੇ ਵੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫੋਨ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾਇਆ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਖੁੱਲ ਗਈ। ਮੈਂ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਸੀ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ਇਸ਼ਕ ਸਾਬ ਤੁਸੀਂ ਉੱਠਣ ਵਿਚ ਲੇਟ ਹੋਂ। ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ ਆਪਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾਈ। ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੋਨੋ ਗਏ। ਐਂਤਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵੀ ਘਰ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣੀ। ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਨੰਦ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਘਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਲੈਣ ਤੇ

ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਲੱਗ ਗਏ। ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਵਿਹਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਭੈਣ ਨੇ ਉੱਥੇ ਲੱਗੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਵੀਰੇ ਇਹ ਕੌਣ ਨੇ? ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਇਹ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਮਤਲਬ ਸਿਰ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਵੀਰੇ ਆਖੋ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਿਰ ਕੱਟਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਤੇ ਬੰਦਾ ਬਚਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲਾਡਲਿਆਂ ਜਜ਼ਬਾ ਹੁੰਦਾ ਏ।

ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਕਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਇਕ ਫੋਟੋ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਜੋ ਮੈਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਆ ਆਸਮਾਨੀ ਬਾਣੇ ਬੇਬੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇਖੇ ਆ
ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ
ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੈਂਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਆ
ਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਇਸ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ
ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਤਾਜ ਵਾਲੇ ਨੇ
ਬੇਬੇ ਲੜਦੇ ਜੋ ਸੀਸ ਰੱਖ ਕੇ ਤਲੀ ਉੱਤੇ
ਲਗਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲੇ ਨੇ...

ਅਸੀਂ ਉਹ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮ ਕੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਕੁ ਵਜੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸ਼ਰਨ ਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੀ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਈ ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਗਿਟਾਰ ਆਦਿ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਗਿਟਾਰ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਲਮਾਰੀ ਚੋਂ ਕਿਤਾਬ ਕੱਢੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਨੇ ਗਿਟਾਰ ਨਾਲ ਪੰਗੋ ਲੈਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸਨੂੰ ਗਿਟਾਰ ਵਜਾਉਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਮਸਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਮੈਂ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਕੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਪਲੰਗ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਫੋਨ ਤੇ ਇਕ ਕਾਲ ਆਈ ਮੈਂ ਫੋਨ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਬੇਬੇ ਬੋਲੀ ਕਹਿੰਦੀ ਪੁੱਤ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਅਸੀਂ ਸਵੇਰ ਦੇ ਤੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬੇਬੇ ਮੈਂ ਸਵੇਰ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆ ਸੀ ਹੁਣੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਬੇਬੇ ਨੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੋਨ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫੋਨ ਕੱਟਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਭੈਣ ਬੋਲੀ ਵੀਰੇ ਤੇਰੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦੋਸਤ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਗਿਆ ਕੇ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਐਨੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਤੋਂ ਫੋਨ ਲੈ ਕੇ ਬੇਬੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਬੇਬੇ ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ। ਬੇਬੇ ਨੇ ਗੱਲ ਲੁਕੋਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹਾਂ ਪੁੱਤ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬੋਲੀ ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਨਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਮੇਰੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਬੋਲੀ ਆਂ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਆਂ। ਬੇਬੇ ਉਹ ਕੈਣ ਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਾਣਦਾ ਨੀ।

ਬੇਬੇ ਨੇ ਹਉਂਕਾ ਭਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ ਉਹ ਤੇਰੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਬੇਲੀ ਆ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸੱਚੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਰਕ ਸੀ ਪੁੱਤ। ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕੇਸ ਕਟਵਾ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਤੇ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨੀ ਦੱਸਿਆ।

ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਬੇਬੇ ਵਿਆਹ ਚ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਦਿਨ ਬਾਕੀ ਆ। ਬੇਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਬਰਾਤ ਆ। ਬੇਬੇ ਨੇ ਮੈਂ ਭਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ ਦੇਖ ਲਵੀਂ ਜੇ ਮਨ ਬਣਿਆ ਆ ਜਾਵੀਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਨੀ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਬਣੀ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ। ਬੇਬੇ ਠੀਕ ਆ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਦਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕੇਸ ਕਟਵਾਏ ਹੋਣਗੇ। ਦਾਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਹੀ ਹਰ ਰੋਜ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬਸ ਇਹੀ ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਮੈਂ ਸੋ ਗਿਆ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਹਰ ਰੋਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਦਿਰ ਗਿਆ। ਵਾਪਿਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈ। ਵਾਪਿਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾਈ। ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬੋਸ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਪੰਛੀ ਸੁਰਖਾਬ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਚਾਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ਼ਕ ਦੇਖੀ ਕਿਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਭੁੱਲ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੀਂ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਤੇ ਹਰ ਪਲ ਆਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਦੋਸਤ ਹੀ ਨੀ ਬਣਿਆ ਤੇ ਉਧਰੋਂ

ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਵੀਰੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਗਿਟਾਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵੀ ਨੇ ਮੈਂ ਵੀ ਸਿੱਖਣਾ ਆ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਾਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੋਲ ਆ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਆਉਣਾ ਤੇ ਐਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਬਾਹਰ ਡਰਾਈਵਰ ਕਾਰ ਲਈ ਕੇ ਖੜਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰੇ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਐਨੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਉਤਾਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਦੇ ਕੁ ਵਜੇ ਦੀ ਫਲਾਈਟ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਅ ਜਿਹਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਉਸ ਰਾਤ ਮੈਂ ਘਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਫਿਰ ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਤ ਸੁਣਦਾ ਸੁਣਦਾ ਸੋ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਆਦਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਾਤ ਜਰੂਰ ਸੁਣਦਾ ਸੀ।

ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਮੈਂ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਹਰ ਰੋਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਖੇਤ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਰੁਮਕਦੀ ਹਵਾ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।

ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਜੋ ਰੰਗ ਕੱਜੇ
ਹੁਸਨ ਬੱਦਲਾਂ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰੰਗ ਦੇਣਗੇ
ਬਿਨ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਾੜ
ਦੁੱਖ ਆਪਣੇ ਹਵਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕਹਿਣਗੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ ਨੇ

ਦੱਸ ਕਿਹੜਾ ਮੁੜ ਆਉਣਾ
ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋ ਧਰਤ ਨਾਲ ਸਦਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ
ਚੰਨ ਮਾਰਕੇ ਬੁੱਕਲ ਜਿਹੜਾ
ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਹਿੰਦਾ
ਕਦੇ ਤਾਰੇ ਵੀ ਤਾਂ ਬਦਲਾ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੈਣਗੇ....

ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਾਮੀ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਜੋ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਣਾ। ਭੈਣ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਪੱਤਰ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਦੇਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਮੈਨੂੰ ਐਨਾ ਖਾਸ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵੀ ਨੀ ਪਰ ਮਿਲਦਾ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਕੀ ਕੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਰਾਤ ਦਾ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਬਰਾਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਲਗਭਗ ਪੰਝੀ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਜੇ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਬੂਹੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੈਂ ਹਾਰਨ ਵਜਾਇਆ। ਹਾਰਨ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਕ ਅੱਧਖੜ੍ਹ ਉਮਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਚਿੱਟਾ ਕੁੜਤਾ, ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਕਾਰ ਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਆਕਾਲ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਜੀ ਮੈਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ ਦੇਸਤ ਇਸ਼ਕਨੂਰ ਹਾਂ।

ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਰਜਨ ਸਿਉਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ। ਮੈਂ ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰ

ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾ ਲਿਆ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤਰ ਮੈਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ
 ਬਾਪੂ ਆ। ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਤੂੰ ਐਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ
 ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਐਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਆ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੀ
 ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ ਬਾਪੂ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ
 ਬੈਠੇ ਸੀ। ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸਤ ਇਸ਼ਕਨੂਰ ਹੈ।
 ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਚਮਕ ਜਿਹੀ ਆ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦੇਖ ਰਹੇ
 ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ। ਪਹਿਚਾਣ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਭਰਵਾਂ
 ਸ਼ਰੀਰ, ਅਜੋਕਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਕਾਲੀ ਲੰਬੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦੀ ਟੇਫੀ ਪੱਗ
 ਬੰਨੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਏ ਤੇ
 ਸਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਸੀ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਤੂੰ ਯਾਰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨੀ
 ਆਈ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ
 ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪੂਰਾ
 ਆਨੰਦ ਲਿਆ। ਬਰਾਤ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਛੱਤ ਤੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਇਕ
 ਦੇਸਤ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਅਹਿਮ ਸੀ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਇਸ਼ਕ ਉਹ ਕੁੜੀ ਕਿਵੇਂ ਆ
 ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲਜ ਚ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਪਾਂ ਜੰਮੂ ਘੁੰਮਣ
 ਗਏ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਠੇ
 ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰ ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਫਿਰ
 ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ
 ਵੀ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਾਰਨ ਲੱਗਿਆਂ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ
 ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਫਿਰ
 ਬੇਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਇਆ ਏ। ਮੁੰਡਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ
 ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਏ ਤੇ ਨਾਲਦੇ ਪਿੰਡੇ ਹੀ ਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬੇਬੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲਗਦਾ
 ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਜਾ ਆਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨਾਲ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸੀ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਆ ਗਏ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਰਨ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਕੁਝ ਦੇਸਤਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਆਇਆ ਤੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਬੇਬੇ ਸਵੇਰੇ ਰੋਟੀ ਜਲਦੀ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਮੈਂ ਸਹਿਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਊਂਗਾ।

ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਈ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਸਤੀ ਕੀਤੀ ਫਿਰ ਮੈਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਿਆਰਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਵਜੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਛੇ ਕੁ ਵਜੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਡਰਾਈਵਰ ਮੈਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਕਮਰੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਕੇ ਘਰੋਂ ਚਾਬੀ ਤੇ ਸੁਰਖਾਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਪਾਠ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮੰਦਿਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਮਾਈਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਲਗਦੀ ਸੀ ਅਸੀਂ ਪੂਜਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਏ ਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਫਿਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਗਏ ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਸਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਘਟਾਕੋਰ ਹੇਠਾਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਗਿਟਾਰ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਗਿਟਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਭੱਜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਗਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਧੁਨ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖੀ ਆ ਤੁਸੀਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬਸ ਮੈਂ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਨਾ। ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇ ਕਿਹਾ

ਇਹ ਉਹੀ ਧੁਨ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਜ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਦਫ਼ਤਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੇ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਮੈਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਾਂਗੇ। ਬੋਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਅੱਥਰੂ ਆ ਗਏ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੱਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਲਗਭਗ ਬੱਤੀ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਚ ਇੱਕ ਨਦੀ ਕੋਲੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਜਖਮੀ ਹਾਲਤ ਚ ਪਿਆ ਸੀ ਉਸਨੇ ਲਿਆ ਕੇ ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਂ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ।

ਬੋਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਟੂਏ ਚੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕੱਢੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਫੋਟੋ ਮੇਰੇ ਬਟੂਏ ਚ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪਤਾ ਨੀ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਬੋਸ ਨੇ ਫੋਟੋ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਫੋਟੋ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫੋਟੋ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੋਟੋ ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਫੋਟੋ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬੋਸ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਕਈ ਦਿਨ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੀ ਨਿਕਲ ਗਏ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਘਰੋਂ ਫੋਨ ਆਇਆ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬੇਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆ ਨੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗਿਆਰਾਂ ਤਰੀਕ ਦਾ ਕਿਹਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗਿਆਰਾਂ ਤਰੀਕ ਚ ਵੀਹ ਕੁ ਦਿਨ ਰਹਿ ਗਏ ਸੀ। ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਨਾ ਬੇਬੇ ਮੈਂ ਬੋਸ

ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਆ ਜਾਉਂਗਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ। ਮੈਂ ਕਿਤਾਬ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਕੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਟੀਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸੀ ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਆਕਾਲ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਤਰ ਜੀ ਜਰੂਰ ਆਵਾਂਗੇ। ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਸਾਡੀ ਵੀ ਤਾਂ ਧੀ ਆ। ਅਸੀਂ ਚਾਰੋਂ ਵਿਆਹ ਤੈਂ ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨੀ ਪੁੱਤ ਜੀ ਸ਼ਰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾ ਸੋਚੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਜਿਹੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸੌ ਗਿਆ ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਬੋਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਬੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੋਇਆ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਟਿਕਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਰੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘ ਗਏ ਸ਼ਰਨ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਐਨਾ ਘੁਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਨੀ ਸੀ ਆਉਂਦੀ।

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਬੇਲੀ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਸੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਨੇਰਾ ਸੀ ਬੂਹੇ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਖੜਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਬੋਸ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੇ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਜਦੋਂ ਬੋਸ ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ

ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਟੂਏ ਚੋਂ ਫੋਟੋ ਕੱਢ ਕੇ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਇਹ ਫੋਟੋ ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਦੀ ਸੀ। ਬੇਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਬੇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰਾ ਬਾਪੂ ਨੀ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਫੌਜ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਝੱਟਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਭੈਣ ਦੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤਾਏ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਸਤੀ ਕੀਤੀ।

ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਰਨ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚੋਂ ਕੱਪੜੇ ਕੱਢ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਮਿਲੀ ਉਸ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਇਹ ਫੋਟੋ ਕਿਸਦੀ ਐ ਭੈਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਫੋਟੋ ਏ। ਉਦੋਂ ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਕੇਸ ਕਟਵਾ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਉਸ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬੇਲੀ ਸਾਰੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਬੇਸ ਚੁਬਾਰੇ ਚੋ ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ ਕੇ ਥੱਲੇ ਆ ਗਏ ਮੈਂ ਬੇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪੱਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਦਾਦੀ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਪੁੱਤ ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮੁੰਡੇ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਜਵਾਂ। ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਕਰ ਸੋਹਣੀ ਲਗਦੀ ਆ ਪੱਗ ਤੇਰੇ। ਐਨੇ ਵਿੱਚ ਬੇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਕਿਹਾ ਇਸ਼ਕ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਟੂਏ ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਫੋਟੋ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਤੂੰ ਉਹ ਪਹਿਚਾਣ ਵੀ ਲਈ ਸੀ ਫਿਰ ਮੁੜ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸਰ ਮੈਂ ਕੀ ਪੁੱਛਣਾ ਸੀ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਦਾਦੀ ਜੇ ਮੇਰਾ ਬੇਸ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਬਟੂਏ ਚ ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦੇਖੀ ਸੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੱਗ ਬੰਨਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਬਾਪੂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਐ। ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਾਦੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰਿਓਂ ਲੈ ਕੇ

ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਦੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਟੂਏ ਚ ਬੇਬੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਐ ਬੇਬੇ ਨੇ ਬੋਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਤੇ ਬੋਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਉਹ ਫੋਟੋ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੰਦੂਕ ਚੋ ਮਿਲੀ ਸੀ ਉਹ ਫੋਟੋ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਫੋਟੋ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬੇਬੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਚੋਂ। ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕੇ ਇਹ ਫੋਟੋ ਕਿਸਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੈਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਵੀਰੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਲਜ ਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੋਟੋ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਆ ਫੋਟੋ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਆ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਇਹ ਫੋਟੋ ਮੇਰੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਹੈ। ਐਨੇ ਵਿੱਚ ਬੇਬੇ ਨੇ ਆ ਗਈ ਮੈਂ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਬੇਬੇ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਕਦੋਂ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬੇਬੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੇਰੀ ਸਹਿਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੂੰ ਉਦੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਕਾਲਜ ਆ ਕੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਘਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੱਸ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਪਾਪਾ ਮੈਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਸਹਿਰ ਏ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਆ ਗਈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕੁਝ ਵੀ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜੋ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦਾ ਸ਼ਗਨ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬੋਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵੀ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੋਸ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼

ਸਾਂ ਪਤਾ ਨੀ ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਕਿੱਥੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਸ ਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਾਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੈਂ
ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਾਪੂ ਪਿੰਡ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸ਼ਰਨ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ:

ਵਾਹ ਨੀ ਚੰਬੇ ਦੀਏ ਲਾਡਲੀਏ
ਤੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਟਿੱਬਿਆਂ ਦੇ ਰੇਤੇ ਨੂੰ
ਭੁੱਲੇ ਧਿਆਨ ਕੁਦਰਤ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾ ਦੇ
ਬਸ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਖਿਆਲ ਤੇਰਾ ਚੇਤੇ ਨੂੰ
ਗਿਟਾਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਚੋਂ
ਵੱਜੇ ਸਾਜ ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਨਾਮ ਤੇਰਾ
ਇਸ ਚੰਨ ਵਰਗੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ
ਸੱਜਦਾ ਸੱਜਦਾ ਏ ਪ੍ਰਣਾਮ ਮੇਰਾ....

ਅਸੀਂ ਬੈਂਗਲੋਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਿਸ ਆ
ਗਏ। ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਬਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ
ਲਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।

ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਕਦੋਂ ਵੀ
ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਏ ਪਰ
ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੇਲਗਾਮ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਇਹ ਭਲੇਖਾ ਨਾ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਨੇ

ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਰੁਕ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਸਮਾ ਵੀ ਰੁਕ ਗਿਆ।

ਆਪ ਸਭ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

 ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ

ਨੋਟ : ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ ਪੜਨ ਲਈ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਇਹਨਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਜਾਂ ਵਾੱਸਟਆੱਪ ਮੈਸਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ([8591875296](tel:8591875296))

Special thanks : Writer sukhdeep singh Raipur

Pdf file converter and editor sukhdeep [8699633924](tel:8699633924)

** www.PunjabiLibrary.com **